

2020-08-15

Skolstarten skapar stor oro för elever med ADHD och autism

Den här veckan börjar tusentals elever skolan efter ett långt sommarlov. Många barn ser fram emot det, men elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar gör det ofta med en klump i magen. Det visar en ny undersökning gjord av Riksförbundet Attention. Undersökningen med över 3 4000 svarande visar att mer än 60 procent av alla elever med egen neuropsykiatrisk diagnos känner stor eller ganska stor oro inför terminsstarten. För deras föräldrar är siffran drygt 74. Attention uppmanar nu huvudmän, skolledare och huvudmän att agera för en förändring!

– Siffrorna om oron måste tas på stort allvar och stärker det vi redan vet och hör i debatten inför skolstarten. Alltför många elever mår dåligt och många vill inte ens gå till skolan. De oroar sig för att det inte ska fungera, varken med skolarbetet eller relationerna och upplever en stor hopplöshet, säger Anki Sandberg, ordförande i Riksförbundet Attention.

Mellan fem och sju procent av eleverna i den svenska skolan uppskattas ha en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF*). Räkna man in elever som har liknande svårigheter men som inte uppfyller kraven för en diagnos, blir andelen ännu större. Det stora deltagandet i enkäten visar att frågan är väldigt angelägen och att det är en viktig fråga för vårdnadshavare till barn med NPF. Av enkätsvaren framgår att så många som drygt 74 procent av vårdnadshavarna känner stor eller ganska stor oro inför skolstarten. En oro som tyvärr är befogad. Attention har i tidigare undersökningar lyft de svårigheter många elever med funktionsnedsättningar möter i skolvärlden. Det är en tuff verklighet för många. Många upplever att de inte får den hjälp de har rätt till utifrån de behov som finns.

– Får man inte det stöd och de förutsättningar man behöver för att klara skolan ser vi att det leder till både sänkta betyg och ovilja att gå till skolan, samt till sämre självkänsla och psykisk ohälsa. Detta påverkar förstås hela familjen, något som också föräldrarna vittnar om i enkäten. Som anhörig känner man sig alltid orolig för vad som ska hända, man kan aldrig koppla av, menar Anki Sandberg.

En stark signal i enkäten är att det behövs ökad kompetensen hos all personal i skolan. Det gäller såväl hur man anpassar undervisningen som bemötandet av elever med NPF. Många föräldrar beskriver en stor okunskap som ofta ger negativa konsekvenser för alla, men inte minst för barnen. Något som har stor inverkan på deras framtid och liv. Många av dessa elever har en alarmerade hög och långvarig skolfrånvaro som bara kan brytas med bättre anpassningar och mer tillgängliga lärmiljöer. Såväl Attention som andra aktörer arbetar aktivt med att öka kunskap och sprida information, men det krävs mer från beslutsfattare och huvudmän för att skapa de bestående förändringar som är livsnödvändiga för dessa ungdomar och deras familjer.

–Situationen är oacceptabel för våra barn och deras föräldrar. Att ta del av alla frisvar från föräldrarna om orsakerna till deras oro är en bedrövlig läsning. Dessvärre ser vi inte heller någon förbättring från tidigare undersökningar som Attention gjort (senast 2017) angående oro inför skolstart och de problem som vårdnadshavare och barn ställs inför. Kunskap finns om vilka utmaningarna är och vad som behöver göras. Ansvar och makten att förändra ligger hos politiker och skolledare. Nu är det dags för handling, för så här kan vi inte ha det!

**Med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) menar vi ADHD, autismspektrumtillstånd, Tourettes syndrom och språkstörning.*

Kontakt

Ann-Kristin Sandberg, Ordförande Riksförbundet Attention

anki.sandberg@attention.se

070-717 40 25

Matilda Berglund Calais, Intressepolitisk utredare Riksförbundet Attention

matilda.berglund.calais@attention.se

Vad handlar enkäten om?

Enkäten om oro inför skolstarten gick ut till Attentions medlemmar den andra veckan i augusti. Av de svarande angav 72 procent adhd/add som diagnos och 58 procent autismspektrum/Aspergers syndrom. Totalt inkom 3 445 svar från vårdnadshavare. Sammanlagt inkom även 3 291 frisvar i undersökningen, fördelade på de huvudfrågor som omnämns nedan.

Huvudfrågorna var: *”Känner ditt barn respektive du som vårdnadshavare oro inför att börja skolan efter sommaren?”* samt *”Vilka orsaker gör att ni känner oro inför skolstart?”*

Läs mer undersökningen samt om vårt skolpolitiska arbete på www.attention.se

Riksförbundet Attention – för barn, ungdomar och vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Riksförbundet Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) och deras familjer. Vi företräder personer med egna funktionsnedsättningar, anhöriga och personal som möter våra grupper inom t.ex. skola, vård, socialtjänst, arbetsförmedling och försäkringskassa. Bland våra medlemmar finns personer med adhd, autism, Tourettes syndrom, språkstörning samt personer med nedsatt förmåga att läsa, skriva och räkna.